

Miljö- och byggnämnden

Remiss av promemorian Aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder, LI2023/03826 - svar senast 29/3 2024

Förslag till beslut

Miljö- och byggnämnden beslutar att anta förvaltningens svar på remissen som sitt eget.

Sammanfattning

Region Gotland är inbjuden att lämna synpunkter på promemorian - Aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder, LI2023/03826.

De promemorian föreslagna ändringarna av plan- och bygglagen och plan- och byggförordningen kan sägas komma att ersätta den nuvarande regleringen avseende aktsamhet vid planering och utförande av bygg-, rivnings- och markåtgärder. De föreslagna lag- och förordningsändringarna föreslås därför träda i kraft samtidigt som Boverkets nya byggregler förväntas träda i kraft, dvs. den 1 januari 2025.

I promemorian föreslås att det allmänna kravet att planera och utföra bygg-, rivnings- och markåtgärder med aktsamhet ska ske på ett sådant sätt att personer och egendom inte skadas och att minsta möjliga obehag uppstår. I promemorian föreslås även att regeringens möjlighet att bemyndiga Boverket att meddela föreskrifter om aktsamhet samt att Boverkets ges möjlighet att meddela sådana föreskrifter ska komma till tydligt uttryck i plan- och bygglagen samt plan- och byggförordningen (2011:338).

Förslaget innebär att kravet på aktsamhet kommer till tydligt uttryck i plan- och bygglagen. Förslaget påverkar inte innehållet i Boverkets byggregler och därmed inte heller de preciserade krav som en byggherre redan i dag ska uppfylla. Kravet blir tydligt och olika aktörer uppmärksammas på kravet. Förslaget förmodas bidra till att byggherrar vidtar nödvändiga säkerhetsåtgärder och att byggnadsnämndens tillsyn över att kravet följs ökar. För kvarboende och närboende kan det bidra till att tydliggöra vilka skyddsåtgärder de kan förvänta sig att en byggherre vidtar vid bygg-, rivnings- och markåtgärder. Om en byggherre inte vidtar skyddsåtgärder kan enskilda anmäla det till byggnadsnämnden för tillsyn, som då får pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa.

Region Gotland anser att det är ett bra förslag och tillstyrker därför förslaget.

1 (3)

Ärendebeskrivning

Boverket ser för närvarande över byggreglerna. De nya föreslagna byggreglerna förväntas träda i kraft den 1 januari 2025. I samband med det avses de nuvarande byggreglerna upphävas. De nu föreslagna ändringarna av plan- och bygglagen och plan- och byggförordningen kan sägas komma att ersätta den nuvarande regleringen avseende aktsamhet vid planering och utförande av bygg-, rivnings- och markåtgärder. De föreslagna lag- och förordningsändringarna föreslås därför träda i kraft samtidigt som myndighetens nya byggregler förväntas träda i kraft, dvs. den 1 januari 2025.

Region Gotland är inbjuden att lämna synpunkter på förslaget.

Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian föreslås att det allmänna kravet att planera och utföra bygg-, rivnings- och markåtgärder med aktsamhet ska ske på ett sådant sätt att personer och egendom inte skadas och att minsta möjliga obehag uppstår. I promemorian föreslås även att regeringens möjlighet att bemyndiga Boverket att meddela föreskrifter om aktsamhet samt att Boverkets ges möjlighet att meddela sådana föreskrifter ska komma till tydligt uttryck i plan- och bygglagen samt plan- och byggförordningen (2011:338).

Det allmänna kravet är i dag preciserat i Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd.

Författningskommentar

10 kap 1§ plan- och bygglagen innehåller en förteckning av innehållet i kapitlets bestämmelser. Av den nya punkten 2 i förteckningen kommer att framgå att kapitlet innehåller bestämmelser om aktsamhet vid genomförandet av bygg-, rivnings- och markåtgärder.

Av 2 a § plan- och bygglagen kommer att framgå att bygg-, rivnings- och markåtgärder ska planeras och utföras med aktsamhet så att personer och egendom inte skadas och så att minsta möjliga obehag uppstår.

Paragrafen är ny och innebär ett allmänt krav på aktsamhet vid planering och utförande av bygg-, rivnings- och markåtgärder.

Kravet syftar till att begränsa risken för skada på person och egendom samt att minska obehag i samband med bygg-, rivnings- och markåtgärder. Kravet innebär bl.a. att bygg-, rivnings- och markåtgärder ska planeras och utföras så att obehag för kvarboende och närboende begränsas, att obehörigas tillträde till byggarbetsplatser försvåras samt att skaderisken på befintliga byggnader, ledningar, anläggningar och mark förebyggs.

Av 16 kap 10 a § plan- och bygglagen kommer att framgå att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om aktsamhet vid genomförandet av bygg-, rivnings- och markåtgärder enligt 10 kap. 2 a §.

Förslagets konsekvenser

Förslaget innebär att kravet på aktsamhet, som preciseras i Boverkets byggregler, kommer till tydligt uttryck i plan- och bygglagen. Förslaget påverkar inte innehållet i Boverkets byggregler och därmed inte heller de preciserade krav som en byggherre redan i dag ska uppfylla. Kravet blir tydligt och olika aktörer uppmärksammas på kravet. Förslaget förmodas bidra till att byggherrar vidtar nödvändiga säkerhetsåtgärder och att byggnadsnämndens tillsyn över att kravet följs ökar. För kvarboende och närboende kan det bidra till att tydliggöra vilka skyddsåtgärder de

kan förvänta sig att en byggherre vidtar vid bygg-, rivnings- och markåtgärder. Om en byggherre inte vidtar skyddsåtgärder kan enskilda anmäla det till byggnadsnämnden för tillsyn, som då får pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa.

Förslag till svar på remiss

Region Gotland anser att det är ett bra förslag och tillstyrker därför förslaget.

Beslutsunderlag

Landsbygds- och infrastrukturdepartementets promemoria - Aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder, LI2023/03826

Lise Langseth
Samhällsbyggnadsdirektör

Gunnar Gustafsson
Sakkunnig PBL

Skickas till

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Remissvaret ska ha kommit in till departementet senast 2024-04-29.

Svaret bör lämnas per e-post till li.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till li.bb@regeringskansliet.se. Ange diarienummer LI2023/03826 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet. Svaret ska lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument. Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.